

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-1117-M-129/17-02-17

Zagreb, 12. srpnja 2017.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2., Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u daljnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev dužnosnika Anđelka Topolovca, općinskog načelnika Općine Radoboj**, za davanjem mišljenja Povjerenstva, na 186. sjednici, održanoj 12. srpnja 2017.g., daje sljedeće:

MIŠLJENJE

- I. Dužnosnik Anđelko Topolovec, općinski načelnik Općine Radoboj ili Stjepan Sirovec, njegov zamjenik, mogu za vrijeme obnašanja navedenih dužnosti obavljati i funkciju predsjednika udruge Dobrovoljno vatrogasno društvo Radoboj, pod uvjetom da za obavljanje navedene funkcije ne primaju naknadu ili dar, osim naknade putnih i drugih opravdanih troškova te pod uvjetom da već nisu članovi upravnih ili nadzornih tijela dviju udruga ili drugih neprofitnih osoba.
- II. Dužnosniku koji će za vrijeme obnašanja dužnosti obavljati funkciju predsjednika udruge Dobrovoljno vatrogasno društvo Radoboj, daje se uputa da u postupku predlaganja općinskog proračuna deklarira navedenu okolnost te da se u obavljanju javne dužnosti izuzima od poduzimanja svih radnji koje se odnose na navedenu udrugu, a osobito od razmatranja financijske i druge dokumentacije koje Općini Radoboj podnosi navedena udruga kao i od donošenja svih odluka koje se odnose na navedenu udrugu.
- III. Za tumačenje i ocjenu postojanja eventualnih zapreka za obavljanje funkcije predsjednika Dobrovoljnog vatrogasnog društva Radoboj, u smislu mjerodavnih odredbi Zakona o lokalnim izborima, nadležno je Ministarstvo uprave.

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnio je Anđelo Topolovec, općinski načelnik Općine Radoboj. U knjigama ulazne pošte zahtjev je zaprimljen pod poslovnim brojem 711-U-3283-M-129/17-01-1 dana 27. lipnja 2017.g., povodom kojeg se vodi predmet broj M-114/17.

Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 43. ZSSI-a propisano je da su općinski načelnici i njihovi zamjenici dužnosnici u smislu navedenog Zakona, stoga su Anđelo Topolovec, općinski načelnik Općine Radoboj i Stjepan Sirovec njegov zamjenik, obvezni postupati sukladno odredbama ZSSI-a.

Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe da li je neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva koje je potom dužno, na zahtjev dužnosnika, dati obrazloženo mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Dužnosnik u bitnome navodi da je na lokalnim izborima održanima u svibnju 2017.g. izabran na dužnost općinskog načelnika Općine Radoboj te da je Stjepan Sirovec izabran na dužnost zamjenika općinskog načelnika Općine Radoboj. Dužnosnik nadalje navodi da Općina Radoboj u svom proračunu osigurava sredstva za rad Dobrovoljnog vatrogasnog društva Radoboj (u daljnjem tekstu: DVD Radoboj) koje Općini Radoboj podnosi svoj financijski plan i financijska izvješća. Dužnosnik napominje da će se uskoro održati Skupština DVD-a Radoboj koja će izabrati predsjednika DVD-a Radoboj te od Povjerenstva traži mišljenje smije li jedan od dvoje navedenih dužnosnika istovremeno obavljati funkciju predsjednika DVD-a Radoboj, s obzirom na odredbe ZSSI-a i Zakona o lokalnim izborima odnosno bi se li navedeni dužnosnici povodom izbora na funkciju predsjednika DVD-a Radoboj našli u situaciji sukoba interesa te je li obavljanje iste funkcije sukladno načelima obnašanja javnih dužnosti.

Zahtjevu je priložen Statut DVD-a Radoboj kojeg je na temelju članka 13. Zakona o udrugama („Narodne novine“ broj 74/14.) u svezi s člancima 6. i 19. Zakona o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 106/99., 117/01., 36/02., 96/03., 139/04., 174/04., 39709 i 80/10.) donijela Skupština DVD-a Radoboj na sjednici održanoj 29. kolovoza 2015.g.

Člankom 1. Statuta DVD-a Radoboj propisano je da je DVD Radoboj dobrovoljna, stručna, humanitarna i nestranačka udruga od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku u djelatnosti zaštite požara s temeljnom zadaćom provedbe vatrogasne djelatnosti sukladno Zakonu o vatrogastvu. Člankom 3. Statuta propisano je da predsjednik, zamjenik predsjednika odnosno član Upravnog odbora po ovlaštenju predsjednika predstavljaju DVD Radoboj, a zastupaju ga predsjednik i tajnik DVD-a Radoboj.

Člankom 9. Statuta DVD-a Radoboj propisano je da je učlanjenje u DVD Radoboj dobrovoljno te da svaki poslovno sposobni državljanin Republike Hrvatske i pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj mogu pod jednakim uvjetima utvrđenim Statutom postati članovi DVD-a Radoboj. Prema članku 23. Statuta radom DVD-a Radoboj upravljaju tijela i dužnosnici DVD-a Radoboj, pri čemu su tijela Skupština, Upravni odbor, Zapovjedništvo i Nadzorni odbor, a dužnosnici DVD-a Radoboj su predsjednik, zapovjednik i tajnik. Prema članku 25. Statuta Skupština je najviše tijelo upravljanja, a prema članku 43. predsjednika DVD-a Radoboj iz redova svojih članova bira Skupština na mandat od 4 godine.

Člankom 44. Statuta DVD-a Radoboj propisano je da predsjednik skrbi o pripremi sjednice Skupštine i Upravnog odbora te potpisuje njihove akte, saziva sjednice Skupštine i Upravnog odbora, naredbodavac je za provedbu financijskog plana, odgovara za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te obavlja i druge poslove.

Člankom 14. stavkom 5. ZSSI-a propisano je da dužnosnici smiju biti članovi upravnih i nadzornih tijela, najviše dviju, neprofitnih udruga i zaklada, ali bez prava na naknadu ili primanje dara u toj ulozi, osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova. Člankom 20. stavkom 3. ZSSI-a propisano je da obveze koje za dužnosnika proizlaze iz članka 14. počinju danom stupanja na dužnost i traju dvanaest mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti.

Člankom 2. Zakona o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 106/99., 117/01., 36/02., 96/03., 139/04., 174/04., 38/09., 80/10., 74/14. i 70/17.) propisano je da vatrogasnu djelatnost obavljaju vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice kao stručne i humanitarne organizacije koje ostvaruju prava na olakšice i povlastice, sukladno propisima. Člankom 6. navedenog Zakona propisano je da se dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice osnivaju, djeluju i prestaju s djelovanjem sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje udruga, ako tim Zakonom za pojedina pitanja nije drugačije određeno. Dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice su od interesa za Republiku Hrvatsku. Člankom 43. stavkom 2. Zakona o vatrogastvu propisano je da se sredstva za financiranje redovne djelatnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasnih zajednica te za opremanje njezinih članica, osiguravaju u proračunu općine, grada i Grada Zagreba čije područje pokrivaju. Člankom 16. Zakona o udrugama („Narodne novine“ broj 74/14. i 70/14.) propisano je da članovi udruge upravljaju udrugom neposredno ili putem svojih izabranih predstavnika u tijelima udruge na način propisan statutom. Stavkom 3. propisano je da je skupština najviše tijelo udruge. Statutom se može utvrditi drukčiji naziv skupštine kao najvišeg tijela udruge. Stavkom 3. propisano je da se statutom udruge, osim skupštine, mogu utvrditi upravna (izvršna), nadzorna i druga tijela udruge.

Na temelju statutarnih odredbi utvrđeno je da je Skupština DVD-a Radoboj najviše tijelo upravljanja koje iz redova svojih članova bira predsjednika DVD-a Radoboj. Obavljanje funkcije predsjednika dobrovoljnog vatrogasnog društva predstavlja obavljanje upravne (izvršne) funkcije u udruzi.

Na temelju članka 14. stavka 5. ZSSI-a općinski načelnik Općine Radoboj i zamjenik općinskog načelnika Općine Radoboj mogu obavljati funkciju predsjednika DVD-a Radoboj kao udruge, ukoliko već ne obavljaju funkcije u upravnim i nadzornim tijelima dviju neprofitnih udruga i zaklada. Za obavljanje navedene funkcije ne smiju primati naknadu ili dar, osim naknade putnih i drugih opravdanih troškova, neovisno o tome obnašaju li dužnosti u Općini Radoboj profesionalno, uz primanje plaće, ili volonterski, bez zasnovanog radnog odnosa.

Člankom 2. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da u obnašanju javne dužnosti dužnosnici ne smiju svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa, a stavkom 2. istog članka Zakona propisano je da sukob interesa postoji kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, posebice kada privatni interes dužnosnika utječe ili se osnovano može smatrati da utječe ili kada privatni interes dužnosnika može utjecati na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti.

Člankom 4. stavkom 5. ZSSI-a propisano je da su povezane osobe u smislu tog Zakona, članovi obitelji dužnosnika te ostale osobe koje se prema drugim osnovama i okolnostima opravdano mogu smatrati interesno povezanim s dužnosnikom. Člankom 5. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana. Stavkom 3. istog članka ZSSI-a propisano je da dužnosnici ne smiju koristiti javnu dužnost za osobni probitak ili probitak osobe koja je s njima povezana. Stavkom 4. istog članka Zakona propisano je da građani imaju pravo biti upoznati s ponašanjem dužnosnika kao javnih osoba, a koje su u vezi s obnašanjem njihove dužnosti.

U provedbi mjera zaštite od požara i unapređivanja vatrogastva Općina Radoboj surađuje s DVD-om Radoboj kao pravnom osobom osnovanom sukladno Zakonu o udrugama koja ne obavlja djelatnost radi stjecanja prihoda te se stoga iz proračuna Općine Radoboj izdvajaju sredstva za određene aktivnosti iz predmeta poslovanja DVD-a.

Dužnosnici koji obavljaju funkciju u udruzi koja stječe sredstva od tijela javne vlasti u kojoj obnašaju javnu dužnost, mogu se naći u konfliktnoj situaciji odlučivanja, a time i u sukobu interesa u smislu članka 2. ZSSI-a, jer s jedne strane obavljaju poslove iz djelokruga rada i nadležnosti izvršne vlasti, a s druge strane u obavljanju funkcije predsjednika udruge, sudjeluju u podnošenju prijedloga i zahtjeva za dodjelom sredstava, a potom i u donošenju odluka o korištenju i raspodijeli dodijeljenih sredstava.

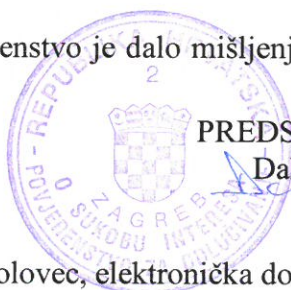
U cilju jačanja povjerenja građana u dužnosnike i u tijela javne vlasti, kao i radi objektivnog, transparentnog i nepristranog obnašanja javne dužnosti, Povjerenstvo upućuje dužnosnika koji će za vrijeme obnašanja javne dužnosti u Općini Radoboj ujedno obavljati i funkciju predsjednika DVD-a Radoboj, da Općinskom vijeću Općine Radoboj u postupku predlaganja i usvajanja Proračuna, deklarira okolnost da obavlja funkciju predsjednika DVD-a Radoboj iz koje proizlazi povezanost s navedenom udrugom. Ujedno Povjerenstvo upućuje dužnosnika koji će obavljati funkciju predsjednika DVD-a Radoboj, da se izuzima od obavljanja svih radnji koje se na bilo koji način odnose ili su povezane s navedenom udrugom, a osobito od razmatranja financijskih izvješća i druge dokumentacije koje Općini Radoboj podnosi predmetna udruga kao i od donošenja svih odluka koje se odnose na predmetnu udrugu ili na ostvarivanje njezinih prava i interesa.

Ukazuje se dužnosniku da je Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge („Narodne novine“ broj 26/15.) propisan postupak dodjele sredstava prilikom financiranja i ugovaranja programa i/ili projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge te da navedena Uredba sadrži odredbe i o preveniranju situacije sukoba interesa prilikom odobravanja sredstava iz državnog i drugih proračuna.

Člankom 89. stavkom 2. Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine“ broj 144/12. i 121/16.) propisane su nespojive dužnosti u smislu odredbi tog Zakona, između ostalog, propisano je da općinski načelnik, gradonačelnik i župan te njihovi zamjenici za vrijeme dok obnašaju navedene dužnosti ne mogu biti ravnatelj i djelatnik te član upravnog vijeća ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave **osnivač**. Člankom 90. istog Zakona propisane su pravne posljedice obnašanja nespojivih dužnosti s istodobnim obnašanjem dužnosti općinskog načelnika i zamjenika općinskog načelnika te postupanje dužnosnika nakon izbora na dužnost općinskog načelnika odnosno zamjenika općinskog načelnika ukoliko obavlja koju od nespojivih dužnosti.

Za provedbu pa tako i za tumačenje navedenih odredbi Zakona o lokalnim izborima nadležno je Ministarstvo uprave. S obzirom da i Općina Radoboj može biti član udruge DVD Radoboj, mjerodavno tumačenje predstavlja li istovremeno obnašanje dužnosti općinskog načelnika ili njegovog zamjenika te funkcije predsjednika udruge DVD Radoboj, obnašanje nespojivih dužnosti u smislu Zakona o lokalnim izborima, dužnosnik može zatražiti od navedenog Ministarstva.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo je dalo mišljenje kako je navedeno u izreci ovoga akta.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

Darija Orešković, dipl. iur.

Dostaviti:

1. Dužnosnik Anđelko Topolovec, elektronička dostava
2. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
3. Pismohrana

